

Minderjarigen Euthanasie blijft verdelen

Zowel artsen als partijen niet eensgezind in aanloop naar bespreking in Senaat

Pro: "Discriminatie tegenover jongeren"

Contra: "Wij zijn geen onmenssen"

Waarom heeft een volwassene recht op een waardig levenseinde en een minderjarige niet? Dat is discriminatie", vindt Wim Distelmans, professor in de palliatieve geneeskunde en voorzitter van het Levens einde Informatiecentrum (LEIF).

• "Dankzij de patiëntenrechtenwet mogen kinderen die hun wil kunnen uitspreken nu al levensreddende behandelingen weigeren. Daar vinden we hen bekwaam voor, maar voor een euthanasieverzoek niet. Dat is absurd. In Nederland kunnen kinderen vanaf 12 jaar euthanasie aanvragen, maar ik ben geen voorstander van een ondergrens. Een 11-jarige leukemiepatiënt is moreel doorgaans rijper dan de doorsnee discotheekganger. Als de arts twijfelt aan de wilsbekwaamheid van het kind kan hij een tweede collega of een ontwikkelingspsycholoog raadplegen. Maar als de patiënt wilsbekwaam is, moet die het laatste woord hebben, zoals bij volwassenen. Zelfs het oordeel

van de ouders mag daar niet tegenop wegen."

Distelmans vindt het "hypocriet" dat er nu vaak palliatieve sedatie (pijnverzachting zonder de onderliggende ziekte nog te behandelen, waardoor de patiënt een natuurlijke dood sterft, red.) wordt toegepast in gevallen waar de patiënt om euthanasie vraagt. "Sinds de euthanasiewet is het aantal gevallen van palliatieve sedatie gestegen van 8000 naar 15000 per jaar. Maar als een lijdende patiënt kan kiezen tussen sedatie of euthanasie kiezen de meesten voor het tweede. Wat voor zin heeft het dat iemand nog een paar weken half in coma ligt uit te drogen? In zulke gevallen verkiezen patiënten een sneller einde."

En Distelmans doet nog een oproep. "Er moet ook een regeling komen voor baby's en jonge, wilsonbekwame kinderen die nodeloos creperen. Zo zijn er een paar honderd gevallen per jaar. Dat kan geen euthanasie heten, omdat de patiënt geen wens kan uitspreken. Maar kinderartsen moeten ook in die gevallen levensbeëindigend kunnen handelen zonder juridisch in de problemen te komen."

De Leuvense kankerspecialist Benoit Beuselincq startte samen met een 40-tal artsen, geestelijken en profen de website www.euthanasiestop.be. De groep vindt dat de euthanasiewet voor veel problemen en misbruiken heeft gezorgd en wil niet weten van een uitbreiding.

• "Sinds euthanasie werd gelegaliseerd, zien we dat de vraag naar euthanasie erg toeneemt, niet alleen bij fysisch lijden, maar ook bij mensen met zingevingsproblemen of depressie. Er zijn ook patiënten die wij nog jaren hadden kunnen behandelen met een goede levenskwaliteit, maar die nu euthanasie krijgen. Ik heb zelfs al verhalen gehoord over vervalste wilsverklaringen, geschreven door familieleden."

Beuselincq waarschuwt voor de werkdruk en de gewetensproblemen bij artsen en verplegers, wanneer de wet nog wordt uitgebreid. "Voor ons wordt die stijgende vraag naar euthanasie erg belastend. Over zoiets beslis je

nu eenmaal niet in vijf minuten. Tot voor 2002 konden wij perfect onze patiënten helpen zonder noodzaak tot het rechtstreeks doden. Die regeling geldt nog altijd voor de kindergeneeskunde en dat moet zo blijven. Euthanasie is een brug te ver, zeker voor kinderen."

De ervaren oncoloog beseft dat hij tegen de maatschappelijke trend ingaat. "Soms krijgen we het verwijt dat we onmenssen zijn. Maar ik kan iedereen geruststellen: niemand hoeft vandaag nog af te zien. Uit onderzoek blijkt dat palliatieve sedatie in België slechts bij 2 procent van de patiënten noodzakelijk is. In New Delhi gebeurt dat bij 20 procent van de patiënten, en terecht! Wij hebben nu eenmaal meer en betere middelen. Wanneer wij een terminale patiënt sederen, overlijdt hij meestal binnen de 24 uur. Maar hij sterft nog altijd aan zijn ziekte, niet als gevolg van een dodelijke dosis die de arts toedient. Een arts is er niet om rechtstreeks te doden. Als we geen duidelijke grens trekken, zullen er steeds meer mistoestanden en verwarring optreden."

RAF LIEKENS

Euthanasie voor minderjarigen wordt morgen, woensdag, in de Senaat besproken. CD&V staat daar tegenover liberalen, socialisten, groenen en N-VA. FOTO GVA

CD&V is duidelijk: "Wij willen geen wisselmeerderheid"

CD&V is bereid tot een debat over euthanasie voor minderjarigen, maar zeker niet voor kinderen jonger dan 15 jaar. En de partij zou het absoluut niet appreciëren mochten de coalitiepartners op zoek gaan naar een alternatieve meerderheid.

• Na een reeks hoorzittingen komt morgen, woensdag, euthanasie voor minderjarigen voor het eerst in openbare bespreking in de Senaatscommissie. Er tekent zich een consensus af tussen Open Vld, MR, PS en sp.a aan regeringszijde, aangevuld met N-VA, Groen en Ecolo.

CD&V bekijkt de gesprekken met argwaan. Els Van Hoof is woordvoester van CD&V voor dit thema. "In de regering zijn er afspraken gemaakt om geen wisselmeerderheden te zoeken. Gebeurt dat toch, dan is er een politiek

probleem. Wij vragen consensus binnen de meerderheidspartijen. CDH-voorzitter Lutgen denkt daar hetzelfde over."

"Er circuleren nu 16 voorstellen over euthanasie voor minderjarigen. Wij zijn geen vragende partij voor een aanpassing van de wet, die functioneert goed. Maar we willen het debat evenmin ontwijken. Het draagvlak binnen de partij is geëvolueerd. Zo zijn wij bereid om de wilsbeschikking uit te breiden van 5 naar 10 jaar", aldus Els Van Hoof.

"Voor minderjarigen stel ik vast dat het veel eerder een symbolische discussie is. In Nederland is er één vraag van een minderjarige geweest. Wij voelen dus weinig behoefte om de wet te wijzigen. Zeker niet voor min-15-jarigen. Daar willen we niet over spreken."

Elke Sleurs van N-VA, zelf dokter, zegt dat haar partij constructief wil meewerken om euthanasie uit te breiden naar wilsbekwame

"Wij hebben het gevoel dat CD&V nog steeds tegenspartelt."

FREYA PIRYNYS GROEN

minderjarigen. Zij wil geen minimumleeftijd. "Kinderen die al jaren ziek zijn, maken een ander maturiteitsproces door en zijn vroeger wilsbekwaam."

"Mijn wetsvoorstel staat dicht bij dat van de PS. De vraag moet uitgaan van de minderjarige, maar wij hopen natuurlijk dat een beslissing om over te gaan tot euthanasie breder en

multidisciplinair wordt gedragen. Er zijn altijd gesprekken met de ouders, de broers en de zussen, en het medisch team. De praktijk leert dat er veel wordt over gesproken. Een kind voelt trouwens zeer goed aan hoe de familie daarover denkt en houdt daar rekening mee."

Groen denkt er nagenoeg hetzelfde over. Freya Piryns: "Wij zijn vóór uitbreiding van euthanasie naar minderjarigen, zónder arbitraire minimumleeftijd, zoals in Nederland (waar de ondergrens 12 jaar is, nvdv). Oordeelsbekwaamheid is een beter criterium. In die filosofie is mijn partij bereid een wisselmeerderheid te leveren. Want ik heb de indruk dat CD&V nog steeds stevig tegenspartelt."

Bij Open Vld ontkent Jean-Jacques De Gucht dat die partij ooit een minimumleeftijd heeft gevraagd. "De ouders moeten er bij betrokken worden, maar een veto eisen wij niet, ook niet voor min-16-jarigen." **PG**